

© Sebastian Steveniers

INTERVIEW

+ Sara Boumkwo maakt kunst van haar vlechten: “Ik schaamde me lang voor mijn haar, nu is het een bron van trots”

Als kind van een Belgische moeder en Kameroense vader herkende kunstenares Sara Boumkwo zich niet in Disneyprinsessen, en dan vooral niet in hun kapsel. Nu maakt ze kunst van haar vlechten en kroont ze zichzelf tot prinses.

Zoë Gorgon

18 augustus 2025 om 23:59

[Luisteren](#)

[Delen](#)

Voor haar masterproject Textielontwerp aan de Luca School of Arts in Gent dook Sara Boumkwo in haar persoonlijke archief. Kinderfoto's in prinsessenjurken katapulteerden haar terug naar de tijd waarin ze haar broers en zus toevertrouwde dat ze “blauwe ogen, een witte huid en sluike blond haar” wilde. Nu beseft de 24-jarige Gentse dat die wens ingegeven was door een gebrek aan rolmodellen.

In *Dear Sara* kroont ze zichzelf tot prinses en zo gaat ze in tegen het westerse schoonheidsideaal. Geen steile lokken in dit zelfportret, maar dikke bundels blonde *twists* die het wandtapijt omkransen. De installatie is de komende drie weken te zien in Warp, het platform voor hedendaagse kunst in Sint-Niklaas.

© Sebastian Steveniers

Op het wandtapijt ben je zelf te zien als prinses. Is dat jouw manier om af te rekenen met de Disney-norm?

“De invloed van Disney in een kinderleven is gigantisch. In hun sprookjes verspreiden ze niet alleen schoonheidsidealen, maar ook genderrollen en ideeën over de liefde die ik niet anders dan schadelijk kan noemen. Daarnaast zijn het bijna uitsluitend westerse verhalen, zelfs wanneer het gaat om sprookjes met personen van kleur. Neem *Pocahontas*, dat is eigenlijk een verhaal over kolonisatie. Ik weet dat Disney de laatste jaren meer inzet op diversiteit en inclusie, onder meer met een zwarte Ariël. Dat moedig ik aan, maar ook achter de schermen hebben we nood aan mensen van kleur die hun verhalen vertellen.”

Welke betekenis speelt je haar in je kunst?

“Mijn haar was lang iets waarvoor ik me schaamde. Als kind wou ik meezwemmen in de zee van witheid en ik vond mijn vlechten er ‘te Afrikaans’ uitzien. Dus ‘defriseerde’ ik mijn haar als tiener. Dat gaat nog verder dan steilen: met harde chemicaliën perste ik de kroes eruit. Nu is mijn haar een bron van inspiratie en trots. Ik vind het geweldig om met verschillende vlechtstijlen, kleuren en kapsels te experimenteren. Het is mijn manier geworden om mijn Afro-Europese identiteit net te bekrachtigen.”

“Ik noem mezelf naast textielkunstenares ook *braiding artist*: vlechten zijn mijn handelsmerk. In mijn eerdere werk over de beeldvorming rond Afrika gebruikte ik ook al vlechten om mijn werk mee op te hangen. In *Dear Sara* zijn ze explicieter aanwezig. De blonde bussels omkransen mijn zelfportret en spelen zo met het Kaukasische schoonheidsideaal van blond steil haar.”

1 / 3

© Sebastian Steveniers

Hoe kijk je naar de culturele toe-eigening van zwarte haarstijlen als cornrows of dreadlocks?

“Iedereen doet wat die wil, maar wees je bewust van de culturele en politieke lading van vlechten. Wanneer je als wit persoon cornrows draagt, doe je dat omdat je dat nu mooi vindt. Voor mensen van kleur is het geen trend. Zoals Enny zingt in ‘Peng black girls’: ‘*I was black back when it wasn’t even in style.*’ Je plukt de vruchten, maar je draagt de last niet die erbij komt kijken.”

In de ruimte rondom je wandtapijt hangen kleurrijke ‘gordijnen’ van vlechten, die je als toeschouwer wil aanraken. Speel je daar met de neiging die sommige mensen hebben om je afro of vlechten aan te raken?

“Gelukkig groeit ook daar het bewustzijn, maar ik maak het inderdaad nog mee. Het is interessant om te zien hoe anders mensen reageren op de vlechten eens ze deel uitmaken van een kunstwerk. Hoewel de vlechtgordijnen wél bedoeld zijn om aan te raken, wekken ze meer terughoudendheid op. Ik wil ook dat ze in mensen die innerlijke dialoog ontsteken: mag ik dat wel?”

De curator Koyo Kouoh vertrok voor de overzichtsexpo *When we see us* over zwarte figuratieve kunst in het Bozar vanuit frustratie. Zij vond dat zwarte kunst al te vaak geassocieerd wordt met pijn en slachtofferschap. Stoort jou dat ook?

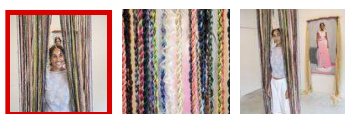
“De kunstenaars van kleur die mij inspireren, brengen een heel ander verhaal. Makers als de Congolese rapper en filmmaker Baloji en de Kameroens-Belgische regisseur Rosine Mbakam zetten de pijn die voortkomt uit onderdrukking om in kracht en zelfs vreugde. Dat is wat de expositie *When we see us* in Brussel ook toonde. Wij, mensen van kleur, zien onszelf niet als slachtoffer. Dat gaat opnieuw

terug op een beeld dat van ons gemaakt werd. Ik denk aan de foto's uit koloniale archieven waar mensen van kleur zelfs niet meer als personen, maar eerder als een soort menselijk gereedschap afgebeeld worden. Willen we eens kijken naar de manier waarop mensen van kleur zichzelf zien?"

1 / 3

© Sebastian Steveniers

Die blikwissel lijkt je ook door te voeren in je werk *Dear Sara*, waar je de toeschouwer recht in de ogen kijkt.

"In de eerste plaats gaat het om ruimte innemen, een plek opeisen die niet voor mij voorzien was. Kijken we naar het verleden, dan werden personen van kleur altijd in de marge gehouden, dat keer ik in *Dear Sara* om. Het werk hangt ook iets hoger dan ooghoogte, waardoor ik neerkijk op de toeschouwer. Ik maak me groot en stijg uit boven het enggeestige beeld over mensen van kleur."

"Daarnaast hecht ik belang aan de wisselwerking tussen de blik van de toeschouwer en mijn blik als persoon van kleur. In de tijd van de slavernij mochten tot slaaf gemaakte mensen hun eigenaars niet aankijken. Ik wil gezien en gerepresenteerd worden, maar ik kijk ook terug. Mijn blik is een politiek wapen: ik staar de toeschouwer aan en vertel hen dat ook ik mag bestaan."

De expo 'Starters & masters' loopt tot 7/9 in Warp, Sint-Niklaas.

LEES OOK

Curator Koyo Kouoh viert zwarte levensvreugde in Bozar: "De kunstcanon leed lang aan bijziendheid"

LEES OOK

Hoe woke is Disney? Eén zeemeermin maakt de lente niet

LEES OOK

Waarom zou je kroeshaar steilen? "Het gaat erom dat we ons haar mooi leren te vinden"

Cultuur en media

Cultuur

Diversiteit

Textiel

[Fout gezien? Meld het ons hier](#)